

د ښی ذهنی هوساینیپتځه لارې او اسلام

ښايي تاسو ته ګټوره وي چې د NHS له سپارښتنو سره سم د خپلې رواني روغتيا او هوساينې لپاره لاندې پنځه پړاونه په پام کې ونيسئ. دا هغه څه دي چې په اسلامي ارشاداتو کې يې هم هڅونه شوې ده.

لومړۍ:

له الله او خلکو سره اړیکه ټینګه کړئ

خدا در قرآن از ما می خواهد که با او در ارتبا<mark>هِ]</mark> باشیم:

«و چون بندگان من از تو دربارهٔ من بپرسند، من (به آنها) نزدیکم: اجابت می کنم دعای دعاکننده را هنگامی که مرا بخواند» ــقرآن ۱86:2

ښې اړيکې هم تر يوې کچې ستاسو د رواني روغتيا لپاره ډېرې مهمې دي:

- ← د تعلق او ځاني ارزښت په جوړولو کې مرسته کوي
  - ← د مثبو تجربو د شریکولو لپاره یوه فرصت درکوي
- احساساتي ملاتړ چمتو کوي او اجازه درکوي چې د نورو ملاتړ وکړئ $\leftarrow$

هغه لارې چارې چې له الله سره مو اړيکه ټينګوي:

- ← هره ورځ 5 دقیقې وخت د قرآن کریم تلاوت یا اورېدو ته ورکړئ
- ← د سهار او ماښام اذکار چې رسول الله صلى الله وسلم يې سپارښتنه کړې
  - ← هره ورځ څو دقیقې پر دعا تېرول؛ هغه دعاوې چې رسول الله صلی الله وسلم یی سپارښتنه کړی یا ستاسو خپلی دعاوي ستاسو په خپلو الفاظو

تاسو ښايي اوسمهال په معمولي توګه له ملګرو او کورنۍ سره د لیدو توان ونه لرئ، مګر لاهم داسې لارې شته چې د اړیکې ساتلو لپاره یې کارولی شئ:

- ← پنځه دقیقې وخت یو چا ته د زنګ وهلو یا پیغام استولو لپاره ورکړئ، ترڅو یی له حاله خبر شئ.
- ← د ملګرو او کورنۍ سره په تماس کې پاتې کیدو لپاره د انځوریز چټ له اپلیکیشنونو لکه سکایپ او وټساپ څخه ډیره ګټه واخلئ

دویمه:

فزیکی فعالیت وکړئ

په اسلام کې فزیکي فعالیت ډېر تشویق شوی دی. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي:

«قوي مؤمن لله ته تر کمزوري هغه غوره او محبوب دی او په دواړو کې خیر دی.» –صحیح مسلم

فعال اوسېدل نه يوازې ستاسو د فزيکي روغتيا او غړو د تناسب لپاره ښه دي، بلکې دا ستاسو رواني هوساينې ته هم وده ورکولی شي:

- ← روانی فشار او اندیښنه کموی
- ← پر اوږدمهاله ناروغیو لکه قلبي ناروغۍ، شکر ۲ ډول او ځینو سرطانونو د اخته کېدو خطر کموي
- ← ستاسو په مغز کې د کیمیاوي بدلونونو لامل ګرځي چې ستاسو مزاج په مثبت بدلون کې مرسته کولی شي
- → که پوره ښه ياست، بايد په دغه وخت کې منظم تمرين ته دوام ورکړئ ، په ايډيال حالت کې هره ورځ 30 دقيقې يا ډير. رسول الله صلى الله عليه وسلم د لامبو وهلو، غشي ويشتلو، منډې وهلو او د آس سپرلۍ سپارښتنه کړی ده

په نور فعالیتونو کې ښایي لاندې موارد شامل وی:

- ← ورو فعالیتونه، لکه د خپل کور یا باغ شاوخوا ګرځیدل
- ← هر کله چې کولی شئ اسانه او کم اغېز لرونکی ورزش وکړئ - لکه کله چی دېګ جوش کوي تاسو ځان وغځوئ
  - ← د <u>NHS په ویبپاڼه کې د ۴۵-۱۰ دقیقو ورزشونه</u>
  - ← په يوټيوب يا د غړو تناسب په يوه اپليکيشن کی ورزش

درېيمه:

هره ورځ نوي څه زده کړئ

علم او زده کړه په اسلام کې ډېر ستايل شوي لکه څنګه چې په دې قرآني دعاء کې راغلي:

'رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا) 'اې زما ربه! زما علم زيات کړه) –طه: ١١٣

په حقیقت کې د قرآن کریم کې لومړۍ کلمه چې نازله شوې، "اَقْرَأْ" (ولوله) ده.

څېړنې همدارنګه ښيي چې د نوو مهارتونو زده کول ستاسو رواني روغتيا په لاندې لارو چارو زياتوي:

- ← پر ځان باور لوړول، د ځان عزت لوړول او خپګان کمول
- ← د هدف احساس په ترلاسه کولو کی مرسته درسره کوي
- ← له نورو سره ستاسو اړیکه (اوسمهال د ټیلیفون یا انټرنیټ له لارې کیدی شی)

په ژوند کې د زده کړې لپاره ډیری مختلفې لارې شته دي او کله چې په کور کې یاست ځینې نوې موخې وټاکئ. تاسو کولی شی:

- ← د قرآن کریم یو څو آیتونه یا د رسول الله صلی الله علیه وسلم لنډې دعاګانی حفظ کړئ
- ← هغه کتابونه ولولئ چې خوند ترې اخلئ (ښايي له خپلو ملګرو سره د قرآن/حدیث مطالعې یوه مجازي حلقه جوړه کړئ)
  - ← يوه زړه بوختيا بيا ومومئ يا يوه نوې هغه پيدا کړئ- ډير وړيا آنلاين ويډيويي درسونه شته دي
    - ← یوه ژبه زده کړئ
    - ← نوی څه پاخه کړئ
    - ← یوه انلاین کورس ته نوملیکنه وکړئ (مثلا ~~FutueLearn~~ بوه

څلورمه:

نورو ته څه ورکړئ

دا په اسلام کې يو اساسي اصل دی. 'زکات' د اسلام درېيم رکن دی او په اسلام کې د صدقې خورا ډيره توصيه شوې ده.

په ورکړه (انفاق) او مهرباني له الله څخه ډېر ثواب ګټلی شئ. همدارنګه ستاسو له رواني روغتیا او خوښۍ سره مرسته کولی شی:

- ← د مثبو احساساتو او نېکي بدلې احساس رامنځته کول
- ← تاسو ته د موخی او ځان ته د ارزښت ورکولو احساس درکوي
  - ← له نورو خلکو سره په اړيکه کی مرسته درسره کوی

د مهربانۍ له کوچنیو اعمالو څخه تر ډیرې منظمې ورکړې پورې، لکه داوطلب کېدل، دا خورا مهمه ده چې موږ له ټولو هغو کسانو سره خواخوږي وښیو چې دغه غیر عادي وضعیت اغېزمن کړي دي. تاسو هڅه کولی شئ:

- ← نورو ته یوازې موسکا کول، دا په اسلام کې صدقه ده. د رسول الله صلی الله علیه وسلم د قول پر اساس **"موسکا صدقه ده"[ترمذي]**
- ← د نورو د کارونو لپاره له هغوی څخه مننه کول. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي: "څوک چې د خلکو شکر ادا نه کړي (مننه ترې ونه کړي)، د الله شکر نه شي ادا کولی**"[سنن ابي داود]**
- → د يو زيانمن شوي ګاونډي لپاره د اړتيا وړ توکو ترلاسه کول. حتی که تاسو ډير هم نه لرئ، بيا هم رسول الله صلی الله عليه وسلم "حتی د نيمې خرما"ورکولوته خلک هڅول[صحيح البخاري]
  - ← د خپلو ملګرو، کورنۍ او همکارانو حال پوښتل او د دوی ځوابونو ته واقعي غوږ نیول
    - ← په خپله محلي ټولنه کې رضاکارانه کار کول (مثلا ستاسو د محلي جومات له لارې، یا د خوړو بانک لپاره)

پنځمه:

اوسمهال ته پام وکړئ

په همدې شیېبه کې پاتې کېدل او له خپلو افکارو، احساساتو، بدن او شاوخوا نړۍ څخه خبرېدل ستاسو رواني هوساینې ته وده ورکولی شي. دا معمولاً "ذهني ځیرتیا" نومېږي.

دا هغه څه دي چې په اسلام کې يې هم توصيه شوې او د "خشوع" (ځيرتيا يا تواضع) په نامه هم يادېږي او ډېره تشويق شوې.

په لمانځه کې؛ هغه کلمو ته چې لولئ يې، معنی، خپلو حرکاتو او د سترګو تمرکز ته پاملرنه وکړئ.

"قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ* الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُون"

—مومنون: I-۲

ژباړه: مومنان بريالي شول: هغوي چې په لمانځه خشوع کوي.

د ذهني ځيرتيا ځينې بالقوه ګټې دا دي:

- ← خوب مو ښه کوی
  - ← فشار مو كموي
- ← اوږدمهاله درد کموي

له دغو مواردو څخه پیل کولی شئ:

"وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ"

ژباړه: ایا ځمکه نه وینئ چې وچه او مړه ده؛ خو کله چې [د باران] اوبه ورباندې رانازلوو، په حرکت راځي زرغونېږي او هر ډول نباتات پکې راټوکېږي.

- ← په پنځو ورځنيو لمونځونو کې د خشوع تمرين
- ← د ښه تفکر Good Thinking د سرچينو د ټولګو کتنه
- ightarrow د ذهنی ځیرتیا د اپلیکیشنونو ډونلوډول- ightarrow وګورئ.
  - ← د ذهني ځیرتیا په اړه د **Good Thinking** پاډکسټ ته غوږ نیول

د موږ په اړه:

Good Thinking د الندن ښار د شوراګانو لخوا حمایت کېږي. موږ هغو لندیانو ته چې د ذهني هوساینې مشاوره او مرسته پسې لټون کوي، پرته له دې چې دوی چېرته په سفر کې دي، ۲۴ ساعته او د اونۍ ۷ ورځې وړیا ډیجیتلي ملاتړ چمتو کوو. موږ څلورویشت ساعته ملاتړ او د ځان پاملرنې انتخابونه وړاندې کوو، چې لاسرسی او کارېدنګ یې ساده دی.

زمور ماموریت

موږ د هغو کسانو ملاتړ کوو چې خپلې رواني هوساينې ته داسې پاملرنه وکړي چې دوی ته غوره کار ورکړي. موږ هر څوک هڅوو چې د خپلې رواني روغتيا په اړه فعال وي او موږ د دې چارې د ملاتړ لپاره وسايل او لارښوونې چمتو کوو.

د نورو معلوماتو لپاره <mark>www.good-thinking.uk</mark> ته مراجعه وکړئ.

BRITISH ISLAMIC MEDICAL ASSOCIATION د بریتانیې د مسلمانانو شورا، د برتانیې اسلامي طبي ټولنې او د برتانیا د عالمانو او امامانو د بورډ لخوا یې ملاتړ کېږي.

This text has been adapted by Dr Imrana Siddiqui; GP, Mental Health Lead WEL CCGs, Wellbeing Hub Lead- Newham Training Hub, in collaboration-with the London Borough of Newham Public Health Team

